

MARTA ALBU, CARMEN BANȚA, ARIANA BĂLAȘA (coord.)

STUDIA LINGUISTICA ET PHILOLOGICA

IN HONOREM

Prof.univ.dr. GEORGE SORESCU

Coordonatorul colecției *In Honorem*:

Cecilia Mihaela Popescu

Referenții științifici ai colecției *In Honorem*:

Florică Bechet, Universitatea din București

Gheorghe Bîrlea, Universitatea "Ovidius" din Constanța

Elena Croitoru, Universitatea "Dunărea de Jos", Galați

Mihaela Gheorghe, Universitatea "Transilvania", Brașov

Maria Iliescu, Universitatea din Innsbruck, Austria

Nicu Panea, Universitatea din Craiova

Elena Pîrvu, Universitatea din Craiova

Oana Sălișteanu, Universitatea din București

Gabriela Scurtu, Universitatea din Craiova

Rodica Zafiu, Universitatea din București

MARTA ALBU

CARMEN BANȚA

ARIANA BĂLAȘA

Coordonatori

**STUDIA LINGUISTICA
ET PHILOLOGICA**

IN HONOREM

Prof.univ.dr. GEORGE SORESCU

**Editura Universitaria
Craiova, 2018**

Coordonatori:

Lect. univ.dr. Marta Albu
Conf.univ.dr. Carmen Banța
Lect.univ.dr. Ariana Bălașa

Copyright © 2018 Editura Universitaria
Toate drepturile sunt rezervate Editurii Universitaria

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
OMAGIU. Sorescu, George

Studia linguistica et philologica: in honorem prof. univ. dr. George Sorescu / coord.: Marta Albu, Carmen Banța, Ariana Bălașa. - Craiova: Universitaria, 2018

Conține bibliografie

ISBN 978-606-14-1336-2

- I. Albu, Marta Lucia (coord.)
- II. Banța, Carmen (coord.)
- III. Bălașa, Ariana (coord.)

81

Copertă realizată de Pompiliu Demetrescu

Volum finanțat din Fondul de Situații Speciale al Universității din Craiova.

TABULA GRATULATORIA

PANEA, Nicolae, prof.univ.dr., prorector Relații internaționale,
Universitatea din Craiova

PREDA, Anamaria, conf.univ.dr., decan Facultatea de Litere,
Universitatea din Craiova

POPESCU, Mihaela, conf.univ.dr., prodecan Facultatea de Litere,
Universitatea din Craiova

ANGHEL, Florentina, conf.univ.dr., prodecan Facultatea de Litere,
Universitatea din Craiova

COȘOVEANU, Gabriel, conf.univ.dr., Facultatea de Litere,
Universitatea din Craiova

BĂLAN, Nina, lect.univ.dr., Facultatea de Litere, Universitatea din Craiova

DRĂGHICI, Ovidiu, lect.univ.dr., director Departamentul de Limba
și literatura română, Facultatea de Litere, Universitatea din Craiova

BEȘTELIU, Marin, prof.univ.dr., Facultatea de Litere,
Universitatea din Craiova

CĂPĂȚÎNĂ, Cecilia, prof.univ.dr., Facultatea de Litere,
Universitatea din Craiova

CÎRSTEA, Cornelia, prof.univ.dr., Facultatea de Litere,
Universitatea din Craiova

DUMITRAȘCU, Emil, prof.univ.dr., Facultatea de Litere,
Universitatea din Craiova

GHIDIRMIC, Ovidiu, prof.univ.dr., Facultatea de Litere,
Universitatea din Craiova

LIVESCU, Michaela, prof.univ.dr., Facultatea de Litere,
Universitatea din Craiova

NEGOMIREANU, Doina, prof.univ.dr., Facultatea de Litere,
Universitatea din Craiova

SORESCU, Sorina, conf.univ.dr., Facultatea de Litere,
Universitatea din Craiova

PROF.UNIV.DR. GEORGE SORESCU

CURRICULUM VITAE

DATE BIOGRAFICE:

Născut la 23 septembrie 1927, în comuna Bulzești, județul Dolj.

STUDII:

Studii primare și gimnaziale, în comuna natală.

Studii liceale: în București și Craiova (Liceul Frații Buzești). În 1948 – două clase într-un an. Absolvent în 1949.

Studii universitare: Facultatea de Litere din București (1949-1953). A fost coleg de an cu Titus Popovici, Mioara Grigorescu-Avram, Liviu Călin, Gheorghe Mihăilă, Marin Bucur ș.a.

ACTIVITATE DIDACTICĂ:

1953-1961: Profesor de Limba și Literatura Română la Liceul “Traian” din Drobeta Turnu Severin;

1961-1963: Asistent și lector la Facultatea de Filologie a Institutului Pedagogic din Craiova;

1964-1966: Lector dr., prin concurs la Universitatea din Craiova.

În anul 1970, își susține teza de doctorat la Universitatea din București cu tema *Gheorghe Asachi – viața și opera*, cu profesorul universitar dr. Dumitru Micu.

1972: Conferențiar dr., prin concurs, Universitatea din Craiova.

1990: Profesor univ. dr., prin concurs, tot la Facultatea de Litere a Universității din Craiova.

Activitatea didactică:

Cursuri magistrale: *Istoria literaturii române*, perioadele 1830-1860; 1860-1900; 1900-1940.

Cursuri opționale: (*Evoluția romanului românesc, Eminescu. Capodopere. Note și variante; Mircea Eliade, Istoricul religiilor comparate*).

Descoperă într-o arhivă particulară, în Drobeta Turnu Severin, manuscrisul inedit – LA LEUCAIDE D'ALVIRO CORINTIO-DACICO al lui G. Asachi (Sonete, în stil petrarchist și arcadic, pe care îl editează în 1974; 1991). Textele poetice, inedite, în limba italiană, îi oferă datele necesare înlăturării unor erori exegetice privind posibilitățile creatoare ale celui ce evocă pe nemuritoarea Leuca (Bianca Milesi).

Este membru titular al Uniunii Scriitorilor din România din anul 1980.

Este conducător de doctorat din anul 1992 (35 de lucrări finalizate).

În continuare, profesor doctor consultant.

Este laureat al Academiei Române (5 martie 2004).

OPERA (în volume)

- *Gh. Asachi. Viața și opera*, Editura Minerva, București, 1970 (teza de doctorat); Studiu monografic
- *Întoarcerea Euridicei* (versuri), Editura Albatros, București, 1970
- Georgio Asachi, *La Leucaide D'Alviro Corintio-Dacico* (poezii inedite). Traducere, prefață și studiu de George Sorescu, Editura Minerva, 1974
- *Desen Sonor* (versuri). Editura Scrisul Românesc, Craiova, 1978
- *Structuri erotice în poezia română*, Editura Cartea Românească, București, 1982 (Premiul Uniunii Scriitorilor) – Studiu critic
- G. Asachi, *Leucaida, ...*, Ediția a doua. Studiu monografic, prefață, note de George Sorescu, (Ediție revăzută și completată) Editura Minerva, 1991
- *Scriitori români (1830-1870). Sinteze literare*, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 1991 – Studiu
- *Neodihna Vămileor* (nuvele și povestiri), Editura Universală, Craiova, 1993
- *Aripi în timp* (versuri), Editura Spicon, Tg. Jiu, 1994
- *Neliniștea esențelor* (studiu critic), Editura Spicon, Tg. Jiu, 1996 (Premiul Uniunii Scriitorilor)

- *Colocvii în Grădina Hesperidelor*, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 2002
- *Aripi în timp* (versuri, ediție nouă – cele trei volume, plus capitolul *Cutremur în Arcadia*. Prefață – Dumitru Micu. Postfață – Ovidiu Ghidirmic. Editura Didactica Nova, Craiova, 2000)
- *Mihai Eminescu. Făt-Frumos din Lacrimă*, Ediție îngrijită, Tabel cronologic și referințe critice de George Sorescu, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 1995

Ediții:

- *Marin Sorescu, Versuri inedite*. Cuvânt introductiv, note, anexe și biobibliografie de George Sorescu, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 2001; ediția a II-a, 2012
- *Marin Sorescu, Versuri inedite*. Ediție îngrijită, revăzută și adăugită. Postfață, note, anexe și bio-bibliografie de George Sorescu, Editura Alma, Craiova, 2002
- *Marin Sorescu, Săgeți postume (Epigrame inedite)*. Ediție îngrijită. Cuvânt introductiv. Note, anexe și biobibliografie de George Sorescu, Editura Muzeul Literaturii Române, București, 2002
- *Marin Sorescu, Parodii. Fabule. Epigrame*, Cuvânt înainte, note și cronologie de George Sorescu, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 2003
- *Marin Sorescu, Proză scurtă*, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 2003
- *Marin Sorescu, Sonete inedite*, Ediție îngrijită și prefață de George Sorescu, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 2005
- *Marin Sorescu, Cronici dramatice*, Ediție îngrijită și prefață de George Sorescu, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 2005
- *Marin Sorescu, Poezii inedite*, cuvânt introductiv de George Sorescu, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 2006
- *Poezii alese de cenzură (ediția a II-a)*, Editura Autograf MJM, Craiova, 2006
- *Marin Sorescu, Cronici literare*, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 2004

Culegeri de folclor:

Marin Sorescu, *Poezii populare*, Editura Autograf MJM, Craiova, 2013

Jurnale:

- *Marin Sorescu în patru continente. Jurnal II. Inedit*. Ediție îngrijită, Cuvânt introductiv, note și anexe cu o schiță a călătoriilor de George Sorescu, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 2006
- *Marin Sorescu, Romanul călătoriilor. Jurnal inedit III (Plimb cățelul pământului)*, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 2008
- *Marin Sorescu, Jurnal inedit IV*, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 2009
- *Marin Sorescu, Jurnal inedit V*, Editura Autograf MJM, 2012
- *Marin Sorescu, Jurnal inedit VI*, Editura Autograf MJM, 2013
- *Marin Sorescu, Jurnal inedit VII*, Editura Autograf MJM, 2014
- *Marin Sorescu în lumea latină. Jurnal VIII*, Editura Eikon, Cluj, 2014

Scrisori și documente inedite

- *Marin Sorescu în scrisori de familie* (Text, note și anexe de George Sorescu), Editura Spicon, Tg. Jiu, 1999
- *Marin Sorescu în scrisori de familie – Altar cu parabole*, Cuvânt introductiv, note și comentarii de George Sorescu, ediție revăzută și adăugită, Editura Alutus, Slatina, 2001
- *Marin Sorescu în scrisori*, vol. I, ediție îngrijită de G. Sorescu și Emil Istocescu, Editura Autograf, Craiova, 2009
- *Marin Sorescu în documente și scrisori inedite*, vol. II, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 2010
- *Marin Sorescu în scrisori și documente inedite*, vol. III, ediție îngrijită de G. Sorescu și Emil Istocescu, Editura Tiparg, Drăgășani, 2011
- *Marin Sorescu în documente și scrisori inedite*, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 2011

Configurări grafice

- *Marin Sorescu, Configurări grafice I*, volum îngrijit de G. Sorescu și Al. Manda, Editura Alma, 2009
- *Marin Sorescu, Configurări grafice II*, Editura Autograf MJM, 2012
- *Marin Sorescu, Configurări grafice III*, Editura Autograf MJM, 2013

Referințe critice:

1. **În volume:** Cornea, Paul – *Originile romantismului românesc*, Editura Minerva, 1972, pp. 324, 569; Ursu, N. A., Notă asupra ediției: *Gheorghe Asachi, Opere I*, Editura Minerva, 1973, XLIV-XLV; Caracostea, D., – *Arta cuvântului la Eminescu*, Editura Junimea, 1980, „*Addenda bibliografică selectivă*”, p. 476; Firan, Florea, *De la Macedonski la Arghezi*, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 1975, pp. 407-408; *Presa literară craioveană*, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 1976, p. 276; Popa, Marian, *Dicționar de literatură contemporană*, ediția a II-a, Editura Albatros, București, 1977, p. 513; *Dicționarul literaturii române de la origini până la 1900*, Editura Academiei R.S.R., București, 1979, pp. 59, 60, 101, 116, 534, 577, 891; *Scriitori români*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1978, p. 44; Rotaru, Ion, *Forme ale clasicismului în literatura românească până la Vasile Alecsandri*, Editura Minerva, 1979, p. 204; Datcu, Iordan, Stoenescu, *Dicționarul folcloriștilor*, Editura Științifică și Enciclopedică, București, 1979, pp. 63-64; Firan, Florea, *Profiluri și structuri literare*, Editura Scrisul Românesc, Craiova, 1986, pp. 66, 113, 116; Sorescu, Marin, în volumul *Portrete în oglinzi paralele*, de Rusu Gabriela Păsărin, Editura Horion, Rm. Vâlcea, 1997, p. 33 ș.a.

2. **În periodice:** Micu, Dumitru, *Seducătorul Asachi*, „Tribuna”, 1970, nr. 22; Crohmălniceanu, Ov. S., – George Sorescu, *Gheorghe Asachi*, „România Literară”, 1970, iulie 30; Piru, Al., *Asachiana*, „România Literară”, 1970, nr. 44 (vezi și răspunsul lui George Sorescu – *Plăsmuiri critice*, „România Literară”, nr. 46, 12.11.1970); Rariște Florența, D. – *George*

Sorescu, Gheorghe Asachi, "Convorbiri Literare", 1970, nr. 6, pp. 90-91; Precup, Ieronim – George Sorescu, *Întoarcerea Euridicei*, "Tribuna", 1970, nr. 35, p. 2; Pătrașcu, Ion, – George Sorescu, *Întoarcerea Euridicei*, „Înainte”, 1970, nr. 191; Sorescu, Marin, *Scrisul rămâne și te judecă*, "Cronica", Iași, an. X, nr. 48, p. 513, 28.11.1975; „Convorbire consemnată de Nicolae Florescu”, p. 4; „Transilvania” – în „Cronica Literară” nr. 9, 1977, septembrie, an. V (LXXXIII), p. 53; Dușescu, Mihai, *George Sorescu – Desen Sonor*, 15 decembrie 1978; Andreescu, Mihaela, *Peste un secol de poezie preeminesciană*, „Ramuri”, nr. 1 (223), 15 ianuarie 1983, p. 11; Andreescu, Mihaela, *Profil George Sorescu*, „Ramuri”, nr. 10 (268), 15 octombrie 1986, p. 13; Vârgolici, Teodor, *George Sorescu: Leucaida*, „Literaturul”, an I, nr. 10, 8 noiembrie 1991; Ghidirmic, Ovidiu, *Recuperarea universului arhaic*, în „Cuvântul libertății”, 14 septembrie 1993, p. 3; Florea, Miu, *Profil George Sorescu*, „Ramuri”, nr. 1, ianuarie 2000, p. 11; Eugen Simion, *Marin Sorescu, epistolier*, I-II, în „Curentul”, 10, 17 aug. 2001 (vol. George Sorescu, *Marin Sorescu în scrisori de familie*, Ed. Alutus, 2001); Ovidiu Ghidirmic – *George Sorescu, Colocvii în Grădina Hesperidelor*, în revista „Scrisul Românesc”, an I, nr. 1-2, 2003, p. 4 ș.a.

Articole reprezentative:

1. *Infernul în vechile culturi (sumero-accadiană și asiro-babiloniană)*, în „Scrisul Românesc”, nr. 4, 2003, p. 29
2. *Cultul lui Dionysos*, în „Scrisul Românesc”, nr. 5-6, 2004, p. 16-17
3. *În mări din tot înaltul*, în „Scrisul Românesc”, nr. 7-8, 2004, p. 18
4. *„Nimicul” în accepție eminesciană*, în „Scrisul Românesc”, nr. 9-10, 2004, p. 16
5. *Mesianism convertit*, în „Scrisul Românesc”, nr. 11-12, 2004, p. 16
6. *Ascultându-l pe Noica*, în „Scrisul Românesc”, nr. 1-2, 2005
7. *Conceptul tăcerii în erosul eminescian*, în „Scrisul Românesc”, nr. 3-4, 2005
8. *Eminescu. Fațetele exegezei*, în „Scrisul Românesc”, nr. 5-6, 2005

9. *O crin Sorescu – poet neoromantic*, în „Scrisul Românesc”, nr. 7-8, 2005
10. *Eden dacic în Memento mori*, în „Scrisul Românesc”, nr. 9-10, 2005
11. *Marin Sorescu – Sonete*, în „Scrisul Românesc”, nr. 11-12, 2005
12. *Arii oraculare*, în „Lamura”, nr. 1-2-3, 2005
13. *Model arhetipal în Călin Nebunul*, în „Lamura”, nr. 4-5-6, 2005, p. 5
14. *Puntea de Marin Sorescu. Simbol tragic al trecerii*, în „Lamura”, nr. 10-11-12, 2005, p. 9
15. *Cenușa păsării Phoenix*, în „Scrisul Românesc”, nr. 1-2, 2006
16. *Apostazie neoromantică*, în „Scrisul Românesc”, nr. 1-2, 2006
17. *Mythos și exegeză modernă*, în „Scrisul Românesc”, nr. 3-4, 2006
18. *Arhetip folcloric – component „originar”*, în „Scrisul Românesc”, nr. 5-6, 2006
19. *De la Homer la Eminescu*, în „Scrisul Românesc”, nr. 7-8, 2006
20. *Marin Sorescu – Tratat de inspirație*, în „Scrisul Românesc”, nr. 9-10, 2006
21. *Arcadii cu melancolii*, în „Scrisul Românesc”, nr. 11-12, 2006
22. *Uica Vela*, în „Lamura”, nr. 1-2-3, 2006
23. *Unde e metafora? I*, în „Lamura”, nr. 4-5-6, 2006
24. *Unde e metafora? II, III*, în „Lamura”, nr. 7-8-9, 2006
25. *Marin Sorescu în medii literare hispanice*, în „Lamura”, nr. 10-11-12, 2006
26. *Eminescu și prototipurile eterne*, în „Scrisul Românesc”, nr. 1-2, 2007, p.10
27. *Asachi – poet petrarchist, nu „petrarchizant”*, nr. 3-4, 2007, p. 10
28. *Ispitele exegezei*, în „Scrisul Românesc”, nr.5-6, 2007, p. 10
29. *Lucașfărușul și codurile înțelepciunii*, în „Scrisul Românesc”
30. *Cădere și recădere în poezia eminesciană*, în „Scrisul Românesc”

GEORGE SORESCU – O VIAȚĂ ÎN SLUJBA CULTURII

Lect.univ.dr. Marta ALBU

Universitatea din Craiova

marta_albu@yahoo.com

Volumul de față apare cu ocazia împlinirii vârstei de 90 de ani a profesorului univ.dr. George Sorescu și oferă o imagine sintetică despre configurarea întregii sale activități.

Poet, prozator, istoric și critic literar, traducător, fin cunoscător al literaturilor latină, italiană, spaniolă, un punct de reper în critica literară românească, profesorul universitar George Sorescu debutează în 1957, în „Oltenia literară”. Publică poezii în stil clasic, traduceri, articole, eseuri, povestiri și nuvele în reviste de profil – „Ramuri”, „Tribuna”, „România literară”, „Convorbiri literare”, „Vatra”, „Scrisul Românesc”, „Lamura” – cu verva stilistică a scriitorului de rasă. Pasiunea pentru poezie, ereditară, își găsește expresia în volumele *Întoarcerea Euridicei* (1970), *Desen sonor* (1978), *Aripi în timp* (1994). *Aripi în timp* (ediția a II-a)¹. În poeziile sale – poeme, sonete – stăruie reflecțiile și neliniștile unui eu creator, ancorat simbolic în tradițiile și în toposurile universului rural. Structural, un neoromantic, pentru care miturile se constituie, uneori, în puncte de reper, adecvate propriilor căutări și aspirații.

Volumele sale de istorie și critică literară – *Gheorghe Asachi* (1970), *Structuri erotice în poezia română* (1982), *Scriitori români (1830-1870)* – 1991, *Neodihna vâmlor*, *Neliniștea esențelor*, *Colocvii în Grădina Hesperidelor* (2002) – au fost apreciate în mediile academice², interpretarea sa bazându-se pe documente și date inedite, specifice zonelor arhivistice și pe exegeză.

¹ cu adaos – capitolul *Cutremur în Arcadia* – dedicat lui Marin Sorescu, după decesul acestuia (8 decembrie 1996).

² Vezi D. Micu, „Între Minerva și Pan” – prefață la volumul *Aripi în timp* – ediția a doua a lui George Sorescu, Editura Spicon, Târgu-Jiu; D. Micu, „Seducătorul Asachi”, *Tribuna* XIV, nr. 28 (702), 9.VI.1970; Ov. S. Crohmălniceanu, „România literară”, 30.VIII.1970; Teodor

Din anul 1999, a publicat 28 de volume din creația lui Marin Sorescu, versuri, epigrame, sonete și rondeluri, jurnale de călătorie, cronicile literare, cronicile dramatice, grafică, pictură etc., întregind astfel, opera scriitorului, conturând relațiile cu alți scriitori ai lumii, personalități marcante, participările la festivaluri internaționale de poezie, recitaluri de poezie în medii literare hispanice, romanice, mai ales, germane etc., documente inedite, manuscrise recuperate din arhiva lui Marin Sorescu.

Datorită unor calități personale excepționale – cum ar fi marea competență profesională, devotamentul și conștiinciozitatea sa – aceste merite incontestabile au avut un rol determinant în formarea unor specialiști în domeniul filologiei, mai ales, mulți dintre ei devenind cadre didactice în învățământul preuniversitar și cel superior, cercetători ș.a.

Este conducător de doctorat din anul 1992. A coordonat 35 de teze de doctorat, cu teme din literatura română și literatura universală (franceză, engleză, etc.), studii comparatiste. O mare parte a acestor teze are la bază contribuția doctoranzilor în legătură cu diferite aspecte ale operelor literare, precum și cu orientările tematice în cadrul spațiului abordat. Doctoranzii săi, din România, Macedonia, Grecia și Republica Moldova, Ucraina, au primit indicațiile necesare, vizând metoda de lucru, cercetările unor opere, cât și a unor manuscrise, stabilind criteriile estetice, existente în spațiul fiecărei creații. Dintre doctoranzii săi, s-au impus, prin lucrările lor, Nicolae Panea, Ovidiu Ghidirmic, Constantin M. Popa, Corneliu Rizea, Aloisia Șorop, Gabriela Rusu Păsărin, Ion Popescu-Brădiceni, Doina Braester, Ariana Bălașa, Maria Ionică și mulți alții. Multe lucrări elaborate cu răbdare și acribie au fost publicate și apreciate pe deplin în mediile academice, constituind adevărate contribuții în domeniul cercetat.

Vârgolici, „Literatorul”, nr. 10, 8.11.1991; Ovidiu Ghidirmic, *Erudiție și lirism*, postfață la vol. *Aripi în timp*, editura Didactica Nova, Craiova, 1999, pp. 201-203; Gabriela Rusu-Păsărin, *Portrete în oglinzi paralele*, Editura Horion, Râmnicu-Vâlcea, 1997, p. 33; de asemenea, Eugen Simion, D. Caracostea, N. A. Ursu, Paul Cornea, Mihaela Andreescu și alții.